

Yunus Emre

Yıl:1 • Sayı:1 • Eylül 2009

Bülteni

**Yunus Emre Vakfı
Açılış Töreni**

**Yunus Emre
Enstitüsü**

**Devam Eden
Projeler**

**Yunus Emre
Enstitüsünden Haberler**

Türkçeye Dair

**Basında
Yunus Emre Vakfı**

**YUNUS EMRE VAKFI
TARİHÎ HİZMET BİNASINDA
FAALİYETLERİNE BAŞLADI**

Yunus Emre Enstitüsü

ANKARA

Yayın Türü ve Basım Tarihi
Bülten - Eylül 2009

Yunus Emre Enstitüsü Adına Sahibi
Enstitü Başkanı
Prof. Dr. Ali Fuat BİLKAN

Yazı İşleri Müdürü
İsa SARI

Adres
Atatürk Bulvarı No: 11
06050 Ulus/Ankara-TÜRKİYE
Telefon: 0 312 309 11 88
Faks: 0 312 309 16 15

www.yunusemrevakfi.com.tr
iletisim@yunusemrevakfi.com.tr

Tasarım ve Baskı
Grafiker Ltd. Şti.

Adres
1. Cadde 1396. Sokak No: 6
(Oğuzlar Mahallesi) Balgat/ANKARA
Tel: 0 312. 284 16 39 (Pbx)
Faks: 0 312. 284 37 27

Kaynak gösterilmeden hiçbir yazı
kopyalanamaz.

© 2009
Yunus Emre Enstitüsü
Tüm Hakları Saklıdır.

Sunuş

Yunus Emre Vakfı, 5/5/2007 tarihli ve 5653 sayılı Kanun'la kurulan ve Türkiye'nin, Türk dilinin, tarihinin, kültürünün ve sanatının tanıtımı amacıyla projeler gerçekleştirecek bir kamu vakfıdır. Vakıf, ilk olarak Yunus Emre Enstitüsünün kuruluşunu gerçekleştirmiştir. Yurt dışında Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri vasıtasıyla Türk dili, kültürü ve sanatına dair faaliyetler yürütecek olan Yunus Emre Enstitüsü, bu alanlarda eğitim almak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek, Türkiye'nin diğer ülkeler ile kültürel alışverişini artırıp dostluğunu geliştirmek gibi amaçlarla, geniş bir coğrafyada faaliyetlerini yoğunlaştıracaktır. Yunus Emre Vakfı, Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleri ve pek çok davetlinin katılımları ile 7 Mayıs 2009'da Ulus'taki tarihî binasında faaliyetlerine başlamıştır.

Vakıf tarafından kurulan Enstitünün çalışmalarını kamuoyuna tanıtmak amacıyla belli periyotlarla yayımlanacak olan Yunus Emre Bülteni'nde faaliyetlerimizle ilgili bilgileri sizinle paylaşacak ve güncel haberleri sizlere ulaştıracğıız.

Bir sonraki sayımızda buluşmak dileğiyle...

İçindekiler

• Yunus Emre Vakfı Açılış Töreni	2
• Yunus Emre Enstitüsü	11
• Devam Eden Projeler	13
• Yunus Emre Enstitüsünden Haberler	14
• Türkçeye Dair	22
• Basında Yunus Emre Vakfı	24

Yunus Emre Vakfı Açılış Töreni

Yunus Emre Vakfı, Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleri, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Bülent Arınç, Devlet Bakanı Sayın Faruk Nafiz Özak, İçişleri Bakanı Sayın Beşir Atalay, Mütevelli Heyet Başkanımız ve Dışişleri Bakanı Sayın Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu, Mütevelli Heyet Başkan Yardımcımız ve Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Ertuğrul Günay, Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Mehmet Mehdi Eker ve Cumhurbaşkanı Genel Sekreteri Sayın Prof. Dr. Mustafa İsen ile pek çok davetlinin katılımlarıyla Ankara Ulus'taki tarihî binasında faaliyetlerine başlamıştır.

- Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan,
 - Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Bülent Arınç,
 - Devlet Bakanı Sayın Faruk Nafiz Özak,
 - İçişleri Bakanı Sayın Beşir Atalay,
 - Dışişleri Bakanı Sayın Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu,
 - Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Ertuğrul Günay,
 - Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Mehmet Mehdi Eker,
 - Cumhurbaşkanı Genel Sekreteri Sayın Prof. Dr. Mustafa İsen,
 - İsveç Büyükelçisi Sayın Urban Andersson,
 - Kosova Büyükelçisi Sayın Güner Ureya,
 - Meksika Büyükelçisi Sayın Salvador Campos Icardo,
 - Kanada Büyükelçisi Sayın Mark Parris,
 - Avusturya Büyükelçisi Sayın Dr. Heidemaria Gürer,
 - Kazakistan Büyükelçisi Sayın Baghdat Amreyev,
 - Özbekistan Büyükelçisi Sayın Ulfat Kadırov,
 - Özbekistan Ticaret Müsteşarı Sayın Nadirbek Haşimov,
 - ve AB Komisyonu Türkiye Delegasyon Başkanı Büyükelçi Sayın Mark Perry
- açılış törenimizi şereflendirmişlerdir.

Açılış Töreni Konuşmaları

■ Başbakanımız Sayın **Recep Tayyip Erdoğan**'ın Konuşmaları

Bugün, bu açılışı birlikte gerçekleştiriyor olmaktan çok büyük bir heyecan duyduğumuzu ifade etmek istiyorum. Burada, Yunus Emre'nin ismiyle müsemma bir anlayışın gelecek nesillere taşınmak üzere temeli atılıyor. Bundan dolayı çok mutluyuz. Ülkem ve milletim adına bu gururu sizlerle paylaştığımı bütün samimiyetimle belirtmek istiyorum ve açılışını yaptığımız Yunus Emre Vakfı ve Yunus Emre Enstitüsünün ülkemiz adına, ülkemizin tanıtımı noktasında bir sıçrama teşkil edeceğine inanıyorum.

Konuşmamın hemen başında şu hususu belirtmekte fayda görüyorum: Türkiye, böyle bir vakfın kurulması noktasında çok geç kalmıştır. Yıllar öncesinde kurulması gereken, faaliyet göstermesi gereken, buna ciddi şekilde ihtiyaç duyulan bu vakfın bu dönemde kurulmasından ve bugün açılışının yapılıyor olmasından ayrıca büyük bir bahtiyarlık duyuyoruz.

Dünyada birçok ülke, özellikle de gelişmiş ülkeler, yüzyıllar öncesinden bu tür vakıfları kurdular ve kurmakla kalmadılar, bu hususta çok büyük destekler verdiler. Bulundukları ülkelerde kendilerini tanıtmak, kültürlerini aktarmak ve lobi yapmak adına faaliyette bulundular. Yıllar boyunca hep Cervantes Enstitüsünü, Goethe Enstitüsünü,

British Council'i konuşuruz ve bunlara da gıptayla bakarız. Bu konuda biz çok geri kaldık.

Umuyor ve inanıyorum ki, Vakfımız kısa süre içerisinde o yılların gecikmişliğini telâfi edecek ve Türkiye'nin yurt dışındaki vitrini hâline gelecektir. Dışişleri Bakanlığımızın, Milli Eğitim Bakanlığımızın, Kültür Bakanlığımızın ve TİKA'nın ayrı ayrı yürüttüğü tanıtım ve kültür faaliyetleri böylece tek bir merkezden sistemli bir şekilde yürütülecektir.

“Yunus Emre Vakfı ve Yunus Emre Enstitüsünün ülkemiz adına, ülkemizin tanıtımı noktasında bir sıçrama teşkil edeceğine inanıyorum..”

Türkiye çok farklı bir dönem yaşıyor. Türkiye'nin yurt dışındaki tanıtımında bu eser ve benzer eserler çok büyük faydalar sağlayacaktır. Özellikle Türkçe eğitimi verme noktasında, kültürümüzü dışarıya tanıtımada ve taşımada burası önemli bir merkez olacaktır. Bundan dolayı, atılan bu adımı çok çok önemsiyorum. Türkiye; Antalya'daki denizden, İstanbul'daki müzeden, sadece Mevlana gibi bir gönül dostundan ibaret değildir. Türkiye; ekonomik krizlerle, terör saldırılarıyla, cinayetlerle anılan; bu şekilde

tanınmayı hak eden bir ülke değildir. İşte, bizi bu şekilde tanıtmaya gayret edenlere en büyük cevabı Yunus Emre Vakfı, Yunus Emre Enstitüleri, Akademileri verecektir.

Biz, bin yıllar boyunca kendi öz kültürüyle birlikte farklı kültürleri, farklı medeniyetleri potasında yoğurmuş, harmanlamış, eşsiz bir medeniyet inşa etmiş bir ülkenin, bir tarihin, bir mirasın taşıyıcılarıyız. Türkçe, sadece bu topraklarda yaşayan insanların iletişim dili değildir. Türkçe, aynı zamanda bir bilim dili, aynı zamanda bir sanat dili, edebiyat dilidir. Türkçe; Yunus Emre'nin, Pir Sultan Abdal'ın, Karacaoğlan'ın Fuzuli'nin, Bakî'nin, Nazım Hikmet'in, Necip Fazıl'ın dilidir.

Bu topraklarda şekil bulan mimarî, Yemen'den Kırım'a, Pekin'den Viyana'ya kadar çok geniş bir coğrafyada eserler ve izler bırakmıştır. Bütün sanat dallarımız, mutfak kültürümüz, musikîmiz yine çok geniş bir coğrafyaya hitap etmektedir. Böyle zengin bir mirasın sahipleri ve varisleri olarak inanıyorum ki, bunları ayağa kaldırmak bizler için çok ciddi bir sorumluluk olacaktır. Biz, şu anda bunu yapmanın gayreti içerisindeyiz. Tabii, bunu duyurmak için de gerek TRT Şeş, gerek açılışını yaptığımız TRT AVAZ ve yarın açılışını yapacağımız TRT TÜRK ile tüm dünyaya açıyoruz. İşte bunlar, aynı zamanda bu açılımın da kurumsallaşmış yapısını güçlendirmenin adımlarıdır. Bunu dünyaya anlatabilecek bu tür kurumlara ihtiyacımız vardır. Şimdi bunları oluşturuyoruz.

Şu anda açtığımız Yunus Emre Vakfı da bu zincirin güçlü bir halkası, dünyaya açılan kapımız olacaktır. Milletimizin desteğiyle, milletimizin hayır dualarıyla bunları gerçekleştirdik, inşallah daha da fazlasıyla gerçekleştirmeye devam edeceğiz.

Türkiye'nin yeni yüzü, Türkiye'nin dünyaya açılan kapısı Yunus Emre Vakfının ülkemiz ve milletimiz adına hayırlara vesile olmasını diliyor; çalışmalarda

görev alan ve alacak olan tüm barış bekçilerine başarılar temenni ediyorum. Mütevelli Heyet Başkanı, Başkan Yardımcısı ve tüm üyelere, Vakfın kurulmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. TOBB, üye olarak, burada çok ciddi yatırım masraflarını üstlenmiş vaziyette. TOBB'a da teşekkürlerimi iletiyorum. Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum ve hayırlı olsun diyorum.

Yunus Emre Vakfı
Mütevelli Heyet Başkanı
ve Dışişleri Bakanı Sayın

■ Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu'nun Konuşmaları

Bugün, yıllardır çalışmalarını sürdürdüğümüz, Türkiye'nin geleceği açısından son derece önemli bir kurum hayata geçiriyoruz. Bu kurumun Mütevelli Heyet Başkanı olmaktan büyük onur duyuyor ve başta Kültür Bakanımız Sayın Ertuğrul Günay olmak üzere emeği geçen bütün dostlarımıza teşekkürlerimi ifade etmek istiyorum.

Bu kurumun temelde iki önemli statik hedefi vardır: Birincisi, millî kültürümüzün evrensel kültürle buluşmasını sağlamak, evrensel kültür içindeki etkinliğini artırmaktır.

Tarihte çok az millet bizim milletimiz kadar farklı kültürlerle, farklı medeniyetlerle doğrudan etkileşime girmiş, kimi zaman o medeniyetlerin öznesi olmuş, kimi zaman o medeniyetlerle büyük kültürel harmanlar oluşturmuş, kimi zaman yoğun ve etkin etkileşime girmiştir.

Bir Türk klasiği olan Divanü Lugati't-Türk, Kaşgarlı Mahmut'un eseridir ve bugün Çin'dedir. Büyük klasiğimiz Babürname ve Taç Mahal Hindistan'dadır. Büyük siyaset klasiği Nizamü'l-Mülk'ün Siyâsetnamesi İran ve Mezopotamya havzasında yazılmıştır. Yunus Emre ve Mevlana, Anadolu topraklarının ürünüdür. Bakî, şiirlerini İstanbul'da yazmış; Mimar Sinan, kültürümüzün bütün harmanını Rumeli'den, Macaristan'dan Mısır'a kadar yaymıştır. Böylesine köklü ve yaygın kültüre sahip olan bir milletin mensubu olmak başlı başına büyük bir onur kaynağıdır ve biz bu kültürü bugün

Türkiye'nin etkin dış politikasına paralel olarak dünyaya yaymak durumundayız.

Bugün, diplomasi dış politikası sadece diplomasi ile yürütülmemekte; kültürel, ekonomik, ticari ağlarla birlikte ele alınmaktadır. Bu bağlamda, Kurumun ikinci önemli misyonu, Türkiye'nin dış politikasının stratejik boyutuyla ve Türkçenin yaygınlaştırılması, Türk kültür varlıklarının korunması, Türk kültürünün dünyanın her kuşağına yayılmasıyla ilgilidir. Bu da bizim tarihî-kültürel birikimimizi bugünkü strateji içine oturtmamızı sağlayacaktır. Bu kurum, temelde, kendimizi bilmemizi, anlamamızı ve bütün dünyaya tanıtmamızı amaçlamaktadır.

Ümit ederim ki, bundan sonra bu kurumda çalışacak olanlar kutsal misyonu asırlarca devam ettireceklerdir.

“Böylesine köklü ve yaygın kültüre sahip olan bir milletin mensubu olmak başlı başına büyük bir onur kaynağıdır ve biz bu kültürü bugün Türkiye'nin etkin dış politikasına paralel olarak dünyaya yaymak durumundayız.”

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Bülent Arınç da Vakfımızın açılış törenine katılanlar arasındaydı.

Yunus Emre Vakfı Mütevelli
Heyet Başkan Yardımcısı ve
Kültür ve Turizm Bakanı

■ Sayın **Ertuğrul Günay**'ın Konuşmaları

Bugün, Türkçemize duyduğumuz saygının bir gereğini, belki biraz gecikmiş bir biçimde, yerine getiriyoruz.

Türkçe, dünyanın önemli dillerinden, yaygın ve köklü dillerinden birisidir ve çok sayıda insanımız da Türkiye topraklarının dışında bu dili konuşmaktadır. Ülkemizde ve başka ülkelerde diğer büyük dillerin enstitüleri, araştırma merkezleri, kültür merkezleri olmasına karşın 40 yılı aşkın süreden bu yana milyonlarca insanı ülke topraklarının dışında bulunan Türkçenin araştırma merkezleri, kültür merkezleri, enstitüleri şimdiye kadar yoktu.

Burada, Yunus Emre Vakfı adıyla bir vakıf, onun bünyesinde bir enstitü, ülke dışında kültür merkezleri kurmanın

yanı sıra Türkiye’de ve dışarıda Türkçe öğretme konusunda da yeni girişimler, yeni merkezler oluşturmaya çalışıyoruz. Bu çerçevede, ülkemizin konuğu olan çok değerli sayın büyükelçilerimiz, büyükelçilik mensupları ve onların çalışma arkadaşları da Türkiye’de önemli bir bilimsel merkezde Türkçe öğrenme imkânına kavuşacaklardır. Burada kurslar açacağız ve aynı zamanda, Türkçeyi kullanacak olan yerli yabancı birimlerde de ilk defa bir Türkçe düzey sınavı yapabilecek olan bir merkez oluşmuş olacağız. Ben, Türkçemize verdiğimiz önemin, Türk kültürünü ve dilini yaygınlaştırmak konusundaki bu girişimin Yunus Emre’nin ismiyle özdeşleşmiş olmasını da çok anlamlı buluyorum.

“Bugün, Türkçemize duyduğumuz saygının bir gereğini, belki biraz gecikmiş bir biçimde, yerine getiriyoruz.”

■ Enstitü Başkanımız Sayın **Prof. Dr. Ali Fuat Bilkan**'ın Konuşmaları

Yunus Emre Vakfı, Türk dilinin, kültürünün, tarihinin, sanatının ve kültürel mirasının bütün dünyada tanıtılması konusunda bu alandaki önemli bir boşluğu doldurmak amacıyla kurulmuştur. Türkiye'nin son yıllarda dünyada saygın bir yere sahip olması ve gerek kendi kültürel coğrafyasında gerek dünyanın diğer bölgelerinde etkili bir aktör olarak ön plana çıkması, Türkçeyi ve Türk kültürünü dünya ölçeğinde câzip bir yere taşımıştır. Ülkemizin uluslararası alanda göstermiş olduğu etkin yapının, buna paralel olarak kültür, dil, sanat alanlarında da ortaya konulması büyük önem taşımaktadır.

Amerika ve Avrupa'daki çeşitli merkezlerde; Rusya, Ortadoğu, Orta Asya, Uzakdoğu ve Afrika'daki Türkçe bölümlerinde, Orta Asya ve Ortadoğu Araştırmaları, Türkiye çalışmaları ve seçmeli Türkçe dersleri çerçevesinde Türk dili, Türk tarihi, Türk kültürü ve Türk sanatı tanıtılmakta ve bu konuda yürütülen faaliyetler yoğun bir ilgi görmektedir.

**“Son yıllarda
ülkemizin dünyada
saygın bir yere
sahip olmasının,
Türk dili ve kültürünün
dünyanın gündemine**

**taşınmasında ne denli
etkili olduğu, Suriye,
Lübnan, İran, Fas,
Yemen, Küba ve
daha birçok ülkede
artan Türkçe
öğrenme
talepleriyle
daha kolay
anlaşılabilir.**”

Milli Eğitim Bakanlığının 100'ün üzerinde ülke ile eğitim alanında sağladığı anlaşma zemini, ülkemizi cazip bir eğitim merkezi haline getirirken; TİKA tarafından yürütülen çalışmalar sayesinde 2008-2009 yılında, 22'si bağımsız 24 ülke ve 32 üniversitede eğitim gören 3.500 kişiye Türkçe ve Türk kültürü hizmeti sunulmuştur. Bu noktada, birçok sivil toplum kuruluşunun yurt dışında yürüttüğü faaliyetleri de dikkate aldığımızda, kültür alanında Türkiye'nin dünyadaki yeri ve etkinliği çok daha iyi anlaşılacaktır. Yine TİKA'nın altı yıldır gerçekleştirdiği Türkoloji Yaz Stajı vesilesiyle şimdiye kadar dünyanın yirmi dört farklı ülkesinden yaklaşık altı yüz Türkoloji öğrencisi, ülkemizde birer ay misafir edilmiş ve ülkemizin kültürel zenginliklerini yakından tanıma fırsatı bulabilmiştir.

Bütün bu çalışmaların gerçekleştirilmiş olması kadar, daha sonraki süreçte bu kişilerle ilişkilerin aynı sıcaklıkla sürdürülmesi de bir o kadar önem taşımaktadır.

Son yıllarda ülkemizin dünyada saygın bir yere sahip olmasının, Türk dili ve kültürünün dünyanın gündemine taşınmasında ne denli etkili olduğu, Suriye, Lübnan, İran, Fas, Yemen, Küba ve daha birçok ülkede artan Türkçe öğrenme talepleriyle daha kolay anlaşılabilmektedir.

Yapacağımız birçok projeden belki de en önemlisi, uluslararası standartta bir Türkçe Seviye Sınavı hazırlamak olacaktır. Ayrıca, Avrupa'daki Türk çocuklarının yaz aylarında ülkemize getirilerek tarih ve kültür gezileri sayesinde ülkemizin zenginlikleriyle tanıştırılmaları da, birer Avrupa vatandaşı olarak mensup oldukları medeniyetin dinamiklerini öğrenmeleri açısından oldukça önemli bir faaliyet olacaktır.

Dışişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, TİKA ve diğer kurumların bünyesinde yer alan yurt dışındaki Türk Kültür Merkezlerinin Yunus Emre Vakfına devri ile bunların yeniden yapılandırılması sağlanarak gerek yurt dışında yaşayan, gerekse yurt dışında Türkiye üzerine çalışmalarda bulunan bilim adamlarına önemli kaynaklar ve imkânlar temin edilecektir.

Vakfımızın tefrişatını sağlayan TOBB camiasına ve aynı zamanda Mütevelli Heyeti üyemiz TOBB Başkanı Sayın Rifat Hisarcıkoğlu'na teşekkür ediyorum. Bu ülkenin bir ferdi olarak, ülkemizin kısır gündemlerden kurtarılacak dünyaya açılması ve insanlık için yapacak çok şeyi olan bir ülke konumuna getirilmesi hususunda emeği geçenlere teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

Yunus Emre Enstitüsü

Yunus Emre Vakfına bağılı olarak kurulan Yunus Emre Enstitüsü, Kanun'un amaçlarını gerçekleştirmek üzere eğitim ve öğretim faaliyetleri ile bilimsel araştırma ve uygulamaları yürütmektedir. Türk dili, tarihi, kültürü, sanatı gibi alanlarda, sertifika programlarıyla eğitim-öğretim uygulamalarını

gerçekleştirmek, Enstitünün hedefleri arasındadır. Enstitü, kuruluş amaçları doğrultusunda Türk kültürünün, tarihinin, dilinin ve edebiyatının daha iyi tanıtılması ve öğretilmesi için araştırmalar yapmak; farklı kurumlarla işbirliği içerisinde girerek bilimsel çalışmaları desteklemek ve ortaya çıkan sonuçları çeşitli yayınlar vasıtasıyla kamuoyuna duyurmak amacına yönelik olarak da pek çok faaliyet yürütecektir.

Yunus Emre Türk Kùltür Merkezleri

Enstitüye baēlı olarak yurt dışında açılacak olan Yunus Emre Türk Kùltür Merkezleri, bulundukları bölgelerle ilgili akademik faaliyetler yürüteceklerdir. Bosna-Hersek başta olmak üzere Almanya, Fransa, Romanya, Makedonya, Kosova, Suriye ve Lübnan gibi çeşitli ÷lkelerde kuruluş faaliyetlerini devam ettirmekte olan Yunus Emre Türk Kùltür Merkezleri; Türkiye'nin, Türk dilinin, kùltürünün, sanatının ve tarihinin tanıtılması amacıyla faaliyetler yürütecek olan birimlerdir. Yunus Emre Türk Kùltür Merkezlerinde çeşitli projeler, kùltürel etkinlikler ve kurslar aracılığıyla bir taraftan Türkiye'nin tanıtımına katkı saēlanırken, diēer taraftan Türkiye ile diēer ÷lkeler arasındaki dostluk pekiştirilecek ve kùltürler arasındaki münasebetler artırılacaktır. Yunus Emre Türk Kùltür Merkezleri bünyesinde düzenlenecek Türkçe kursları sayesinde hem yabancı dil olarak Türkçe öērenmek isteyenlere Türkçe öērenim imkânı verilecek hem de ilgili ÷lkelerdeki Türk vatandaşlarının kùltürlerini daha yakından tanımaları temin edilecek ve Türkiye ile aralarındaki kùltürel baēlarının devamı saēlanacaktır.

Yunus Emre Türkçe Eēitim ve Öēretim Merkezi (YETEM)

Yunus Emre Enstitüsü bünyesindeki Yunus Emre Türkçe Eēitim ve Öēretim Merkezi (YETEM)'nin kuruluş amacı, öncelikle Türkçenin bir dünya dili olarak yabancı ÷lkelerde öēretilmesi hususunda eēitim-öēretim faaliyetlerinde kullanılacak ders araç ve gereçlerini hazırlamaktır. Türkçenin uluslararası düzeyde etkinliğini artırma noktasında da çeşitli projeler yürütmekte olan Yunus Emre Türkçe Eēitim ve Öēretim Merkezi, Avrupa Birliēi Ortak Dil Programı çerçevesinde gerçekleřtirdiēi çalışmalarda Türkçenin öēretiminde evrensel standartlara uygun bir Türkçe Seviye Sınavı (TSS)'nin yazılım ve uygulamasını da gerçekleştirecektir.

Devam Eden Projeler

Türkçe Seviye Sınavı

Yunus Emre Enstitüsü, Türkçenin, çağdaş ölçme ve değerlendirme metotlarına dayanan, adayın bilgisini tüm yönleriyle ölçebilen, standart ve uluslararası geçerliği olan bir sınavını oluşturmak üzere, "Türkçe Seviye Sınavı" (TSS) adlı projesine başlamıştır. Bu proje sayesinde, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin Türkçe seviyelerinin tespiti amacıyla, Avrupa Birliği Ortak Dil Programına uygun seviye belirleme sınavı ortaya çıkarılacak ve Türkçenin diğer diller ile rekabeti noktasında önemli bir adım atılmış olacaktır.

Sınav, Enstitü merkezinde, yurt dışındaki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde ve anlaşmalı üniversitelerde belli dönemlerde gerçekleştirilecektir.

Dünyada Türkçe Envanteri

Projenin amacı, geçmişten günümüze Türkçe, Türk kültürü, tarihi, modern ve geleneksel Türk sanatı gibi alanlar üzerine bilimsel araştırmalar yapan yabancı bilim adamlarının çalışmalarını tanıtmak bir belgesel meydana getirmektir. Proje sayesinde, bu alanlara dair faaliyetlerin yürütüldüğü ülkelerdeki çalışmaların karakterleri ve gelenekleri ortaya konulacak; bu hususta, bilgi ve belgelere dayanan kapsamlı bir döküm ortaya çıkarılacaktır. Ayrıca yine bu proje sayesinde Türkçenin sınırları yeniden çizilecek ve gerek geçmişteki gerek günümüzdeki yayılma alanları belirlenecektir.

Proje kapsamında şu ana kadar 7 ülke ziyaret edilmiş ve bu ülkelerdeki çalışmalar tespit edilip derlenmiştir. Ziyaret edilen ülkeler şunlardır: Macaristan, Fransa, Belçika, Almanya, İngiltere, Avusturya, Bosna-Hersek.

Çalışmalarımız, Türkoloji faaliyetlerinin yürütüldüğü diğer ülkelerde de devam etmektedir.

Türkçenin Öğretimi Konusunda Program Geliştirme ve Ders Materyalleri Oluşturma

Enstitümüz, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlere yönelik uluslararası standartlara uygun bir şekilde hazırlanmış, genel ya da özel her türlü öğrenim ihtiyacına cevap verebilecek nitelikte ders kitapları, çalışma kitapları, öğretmen kılavuz kitapları, sözlükler, resimli konuşma kartları gibi yazılı kaynaklar oluşturma ve bu kaynakları destekleyici mahiyette uygulamalı, işitsel ya da görsel öğretici malzemeler üretme amacı taşıyan Türkçe seti çalışmalarına başlamıştır. Enstitümüzün bu çalışmaları sayesinde, Türkçenin öğretimi noktasındaki kaynak ihtiyacının ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Yunus Emre Enstitüsünden Haberler

Cumhurbaşkanımız Sayın Abdullah Gül, Yunus Emre Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı Sayın İsmet Yılmaz ile Yönetim Kurulu üyeleri TİKA Başkanı Sayın Musa Kulaklıkaya, Milli Eğitim Bakanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürü Sayın Prof. Dr. İbrahim Özdemir ve Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Sayın Prof. Dr. Ali Fuat Bilkan'ı 30 Temmuz 2009 tarihinde Çankaya Köşkü'nde kabul etmişlerdir.

Aynı zamanda Yunus Emre Vakfının Kurucu Mütevelli Heyet Başkanı olan Sayın Cumhurbaşkanımız, özellikle yurt dışında açılacak Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinin faaliyetlerinin ülkeler arası ilişkilerin geliştirilmesindeki yeri ve önemini vurgulamışlardır.

Avusturya Büyükelçisi Heidemaria Gürer, Enstitümüzü ziyaret etti ve çalışmalarımız hakkında bilgi aldı. Ziyaret sonucunda; Avusturya ve Türkiye arasındaki kültürel hareketliliğin pekiştirilmesi, ortak proje faaliyetlerinin yürütülmesi ve Avrupa Birliği projeleri konusunda Avusturya ve Türkiye arasında işbirliği imkânlarının geliştirilmesi konularında görüş alışverişinde bulunuldu.

Enstitümüzü ziyaret eden ve faaliyetlerimizle ilgili bilgi alan Makedonya Büyükelçisi Melpomeni Korneti'nin Enstitü Başkanımız Prof. Dr. Ali Fuat Bilkan ile yaptığı görüşmede, Makedonya'da en kısa zamanda bir Yunus Emre Türk Kültür Merkezi kurulması ve İstanbul'da da Makedon Kültür Merkezinin faaliyetlerine başlaması ifade edilmiştir.

Yunus Emre Vakfı, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (ETÜ) ve Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) tarafından gerçekleştirilen 2009 Türkoloji Yaz Stajı Projesi kapsamında 26 ülkeden Türkiye'ye gelen 96 öğrenci, Vakfımızı ziyaret etmiş ve faaliyetlerimiz hakkında bilgilendirilmişlerdir.

2009 TÜRKOLOJİ YAZ STAJI PROJESİ

Yunus Emre Vakfı, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (ETÜ) ve Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) tarafından bu yıl yedincisi düzenlenen "Türkoloji Yaz Stajı Projesi" kapsamında 26 ülkeden toplam 96 Türkoloji öğrencisi ülkemize davet edildi. Tayvan'dan Bosna-Hersek'e, Hindistan'dan Rusya'ya kadar değişik coğrafyalardaki üniversitelerin Türk dili ve edebiyatı bölümlerinde okumakta ve Türkçe öğrenmekte olan öğrenciler, bu proje sayesinde bir taraftan yoğunlaştırılmış Türkçe dersleri alırken, bir taraftan da Türkiye'nin tarihî ve kültürel mekânlarını gezme fırsatı buldu.

5 Temmuz 2009 tarihinde ülkemize gelen öğrenciler, 6-11 Temmuz tarihleri arasında TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nin tahsis ettiği sınıf ve amfilerde alanında uzman eğitimciler ve tanınmış bilim adamları tarafından Türkçe dersleri alıp çeşitli seminerlere katıldılar. Altındağ Belediyesi, Etimesgut Belediyesi, Sincan Belediyesi, Ankara Sanayi Odası ve Halk

Boğaz turunda

GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Cumhurbaşkanlığı Müze Köşk'te

Bankası'nın vermiş olduğu yemeklerde bir araya gelen öğrenciler, Anıtkabir'i de ziyaret edip burada Türkiye'nin yakın tarihiyle ilgili seminere katıldılar. 11 Temmuz sabahı Nevşehir'e hareket eden öğrenciler, burada Kapadokya'yı görme fırsatı buldular ve Nevşehir Üniversitesi'ni de ziyaret edip Rektör Prof. Dr. Filiz Kılıç'tan çeşitli hediyeler aldıktan sonra akşam yemeğinde Nevşehir'in yöresel yemeklerini tattılar.

12 Temmuzda Konya'ya geçen Türkolog adayları, burada Mevlana Müzesi, İnce Minare ve Meram Bağları gibi tarihî-coğrafî merkezleri gezip Konya Ticaret Odası'nın verdiği öğle yemeğine katıldılar. Konya Sanayi Odası tarafından nezih bir ortamda verilen akşam yemeği sonrasında unutamayacakları anılarla Konya'dan ayrılıp Ankara'ya hareket ettiler.

13-17 Temmuz tarihlerinde TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'ndeki eğitimlerine devam eden öğrenciler, Ankara'da bulundukları bu tarihlerde Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Ankara Kalesi, Cumhurbaşkanlığı Müze Köşk gibi Ankara'nın tarihî ve kültürel merkezlerini ziyaret edip Harikalar Diyarı, Göksu Parkı gibi dinlenme mekânlarında güzel vakitler geçirdiler. Öğrenciler, Müze Köşk'ü ziyaretlerinden sonra Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Sayın Prof. Dr. Mustafa İsen ile görüşme imkânı da buldular. Devlet Bakanı Sayın Faruk Çelik'in teşrifleri ve TOBB Başkanı Sayın Rifat Hisarcıklıoğlu, TİKA Başkanı Sayın Musa Kulaklıkaya ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Rektör Yardımcısı Sayın Prof. Dr. Ali Fuat Bilkan'ın katılımlarıyla, 15 Temmuzda gerçekleşen kapanış töreninin ardından öğrenciler, Beypazarı Belediyesinin vermiş

olduğu yemekte bir araya gelip yemek sonrasında Beypazarı'nı gezdiler ve burada alışveriş yaptılar.

Öğrenciler, 17 Temmuz Cuma günü Bolu Belediyesinin verdiği öğle yemeğinden sonra Abant Gölü'nde piknik yapıp eğlenme fırsatı buldular. Ardından Bursa'ya hareket ettiler ve ertesi gün Ulu Cami, Orhangazi ve Osmangazi Türbeleri ile Bursa'daki çeşitli müzeleri gezip burada alışveriş yaptılar. Bursa Büyükşehir Belediyesi ile Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın ikram ettiği Bursa'nın meşhur İskender kebabından da tadan gençler, 19 Temmuz akşamı İstanbul'a doğru yola çıktılar.

20-26 Temmuz arasında İstanbul'da bulunan öğrenciler, burada hiç unutamayacakları anlar yaşayıp İstanbul'un zengin kültürel mirasını daha yakından tanıma ve Boğazın eşsiz manzarasını görme imkânına kavuştular. Prof. Dr. İlber Ortaylı'nın sunumu eşliğinde Topkapı Sarayı'nı gezen öğrenciler Dolmabahçe Sarayı, Sultanahmet Camii, Ayasofya Camii, Yerebatan Sarnıcı, Minyatürk, Harbiye Askerî Müzesi gibi önemli yerleri ziyaret edip Çamlıca Tepesi, Yıldız Korusu, Pierre Loti başta olmak üzere

İstanbul'un büyüleyici yerlerini gördüler. İstanbul Deniz Ticaret Odası tarafından tahsis edilen teknede boğaz turuna katılan genç akademisyen adayları, Kınalıada'da denize de girdiler. Bayrampaşa, Beykoz, Eyüp, Kağıthane, Ümraniye, Zeytinburnu Belediyeleri ile İstanbul Ticaret Odası'nın verdiği yemeklerde Türk mutfağının leziz yemeklerini tadan öğrenciler, Kapalı Çarşı başta olmak üzere İstanbul'un çeşitli alışveriş merkezlerinde alışveriş yapıp kapanış etkinliğinin ardından 27-28 Temmuz tarihlerinde unutamayacakları anılarla ülkelerine döndüler.

Bursa Uludağ'da

Konya Mevlana Müzesi'nde

Saraybosna Yunus Emre Türk Kültür Merkezi

28 Nisan 2003 tarihinden bu yana Saraybosna Başçarşı'da faaliyetlerde bulunan Türk Kültür ve Enformasyon Merkezi, 9 Temmuz 2009'dan itibaren Saraybosna Yunus Emre Türk Kültür Merkezi adıyla faaliyetlerine devam edecektir. Özgün mimarisiyle dikkat çeken Saraybosna Yunus Emre Türk Kültür Merkezi; kütüphane, okuma salonu, sergi salonları, Türk odası ve kafeterya gibi bilimsel ve sosyal etkinliklerin yürütüleceği modern bir kültür ortamına sahiptir.

Resim sergileri, film gösterimleri, müzik dinletileri, konferanslar, kitap tanıtımları ve daha pek çok etkinliğin gerçekleştirildiği merkezde 30 kişilik bir sinema salonu da yer almaktadır. Merkezin Saraybosna manzaralı kafeterya katında çeşitli seminer ve toplantılar düzenlenebilecektir. Girişte bulunan Türk Odasında ise eski Türk mimarisinin yansıtıldığı bir dekorasyon hâkimdir.

Saraybosna Yunus Emre Türk Kültür Merkezi Türk dilinin, kültürünün, sanatının ve tarihinin tanıtılması gibi konularda faaliyetler yürütecek ve Bosna-Hersek ile Türkiye arasında bir kültür köprüsü oluşturacaktır. Saraybosna Yunus Emre Türk Kültür Merkeziyle ilgili daha fazla bilgi almak için www.turskikulturnicentar.ba adresini ziyaret edebilirsiniz.

Saraybosna Türkçe Kurs Merkezi

Saraybosna Türkçe Kurs Merkezi, aynı anda 200 öğrenciye hizmet verebilecek derslikler, ofisler, kafeterya ve etkinlikler için kullanılabilecek sosyal alanlardan oluşmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenmek isteyenlere yönelik Türkçe kurslarıyla birlikte çeşitli sanatsal ve kültürel etkinliklere de ev sahipliği yapacak olan Türkçe Kurs Merkezinde dersler 1 Ekim 2009 tarihinde başlayacaktır.

Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanmakta olan ve Türkçenin bir dünya dili olarak öğretilmesi konusunda pek çok yenilik getirecek ders materyallerinin kullanılacağı kurslarda, öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda şekillenecek kapsamlı bir Türk Klasikleri Kütüphanesi de bulunacaktır.

Kurs Merkezinde Türk dili, edebiyatı, kültürü ve sanatıyla ilgili toplantı ve etkinlikler de gerçekleştirilecektir.

Yabancı Diplomatlar İçin Türkçe Kursu

Yunus Emre Türkçe Eğitim ve Öğretim Merkezi (YETEM)

Genel Türkçe Kursu

- YETEM, 12 kişilik sınıflarda diplomatlar için, temel Türkçe becerilerinin esas alındığı ve günlük iletişim becerilerinin kazandırılmasını amaçlayan kurslar düzenlemektedir.
- Genel Türkçe programları başlangıç, orta ve ileri düzey olmak üzere üç seviyede yürütülmektedir.
- Kurslar dinleme, okuma, konuşma ve yazma gibi dört temel dil becerisini esas almaktadır.
- YETEM, kursiyerlerinin Türkçeyi doğal olarak öğrenebilmeleri için sözlü iletişime, işitsel ve görsel malzemelerin kullanımına önem vermektedir.
- Kurslar Yunus Emre Enstitüsü binasında gerçekleştirilmektedir.

YETEM Kurs Dönemleri

Kurs Düzeyi	Kurs Süresi	Kurs Başlangıcı	Kurs Bitişi
Seviye (A1)	8 Hafta	5 Ekim 2009	4 Aralık 2009
Seviye (A1+)	6 Hafta	7 Aralık 2009	22 Ocak 2010
Seviye (A2)	8 Hafta	25 Ocak 2010	19 Mart 2010
Seviye (B1)	8 Hafta	22 Mart 2010	14 Mayıs 2010
Seviye (B2)	8 Hafta	17 Mayıs 2010	9 Temmuz 2010

YETEM Haftalık Kurs Programı

Pazartesi	Çarşamba	Cuma
18:00 – 18:50	18:00 – 18:50	18:00 – 18:50
19:00 – 19:50	19:00 – 19:50	19:00 – 19:50

Özel Gruplar için Türkçe Kursu

- YETEM, elçilikler ve yabancı kuruluş temsilcilikleri için özel Türkçe kursları düzenleyecektir.
- Özel kurslar en az dört kişilik gruplardan oluşacaktır.
- Kurs yeri ve saatleri taraflarca belirlenecektir.

Türkçeye Dair

Yrd. Doç. Dr. Eyüp BACANLI • TOBB ETÜ Öğretim Üyesi

Türk Halkları

Tarih boyunca Orta Asya'dan Çin'e, Güney Sibirya'dan Hindistan'a, Hazar havzasından Mısır'a ve nihayet Osmanlı'dan itibaren Avrupa'nın içlerinden bütün Kuzey Afrika'ya yayılan Türkler, dil ve kültürlerini de yayıldıkları coğrafyaya taşımışlar ve bu geniş coğrafyada derin izler bırakmışlardır. Bulundukları farklı coğrafyalarda çeşitli etnik kültürlerle de temasa geçmişler ve onlarla dil, kültür sanat ve mimarî gibi yönlerden etkileşmişlerdir.

Türk dilinin sistemli ilk metinleri runik alfabeyle yazılan Orhun yazıtlarıdır. Ayrıca Yenisey Bölgesi'nde irili ufaklı yüzlerce metin bulunmuştur. Bu yazıtlardaki Türkçe, işlenmiş ve gelişmiş bir dil olarak dilin geçmişinin çok daha önceki devirlere uzandığına işaret etmektedir. Bu dönem Türkçe metinler Eski Türkçe döneminin ürünü olarak kabul edilir. Bununla birlikte Türkçenin geçmişe doğru uzanan ilk (MÖ 5-0. asırlar) ve ana (MS 0-5. asırlar) Türkçe devirleri olduğu kabul edilir. Türkologlar, yazılı bir metni henüz bulunmayan bu dönem Türkçelerine dair ancak tahmin yürütebilmektedir.

Türk Halklarının ve Dillerinin Gruplandırılması

Çağdaş ve tarihî Türk halklarıyla onların dilleri üç ana grupta toplanmaktadır. Oğuzlar, Karluklar ve Kıpçaklar ile onların Türkçeleri... Orhun abidelerinin dili, Uygurların ve daha sonra ortaya çıkan Karahanlıların dili, Çağatay Türkçesi ile çağdaş dillerden olan Özbek ve Uygur Türkçeleri, Türkçenin Karluk grubunda yer alır.

Tarihî dillerden olan Mısır Memlük Türkçesi ile çağdaş Türkçelerden Kazak, Kırgız, Tatar, Başkırt, Karakalpak, Kumuk, Nogay ve Karaçay-Balkar dilleri ise Kıpçak grubunda yer alırlar. Sibirya Türkçeleri kendine özgü sözlük ve dilbilgisi özellikleri taşımakla birlikte Kıpçak kolunun temsilcilerindendirler. Bununla birlikte Tiva ve Tofa Türkçelerinde Karluk Türkçesi özellikleri ağır basmaktadır.

Türkçenin son ve aslında günümüzde en büyük kolu olan Oğuzca ise Anadolu Selçukluları döneminde sahneye çıkmıştır. Tarihî dillerden Eski Anadolu ve Osmanlı Türkçeleri bu kolun temsilcileri arasındadır. Çağdaş diller arasında Türkiye Türkçesi, Azerî, Türkmen ve Gagauz Türkçeleri, Oğuzcanın alt dallarıdır.

Tarihî Türkçelerden olan Harezmce, Karahanlı edebî dilinin bir devamı olmakla birlikte belirgin Oğuz ve Kıpçak özellikleri taşıyan karma bir dil hüviyetindedir. Mısır Memlükçesi ile Kırım Tatarcası da Osmanlı tesiri ve hâkimiyetinden dolayı Kıpçak-Oğuz karma dil özellikleri taşırlar. Çağdaş Türkmen Türkçesinde de Karluk ve Kıpçak Türkçesi özellikleri görülür.

Bu genel sınıflandırmaya girmeyen iki Türk dili daha vardır: Yakut ve Çuvaş Türkçeleri... Bunlar, ses, sözlük ve dilbilgisi bakımından büyük farklılıklar taşıdıkları ve tarihî ve kültürel bakımdan merkezî Türk dilleriyle zayıf bağları yüzünden tasnifte ayrı bir yere sahiptirler. Bu iki dili konuşan Türk halklarının Ana Türkçe döneminde esas kütleden köptükleri varsayılır. Bunların dışında İran'da yaşayan Kaşkay ve Halaç Türkleri ana Türkçenin bir kalıntısı olan ve Farsçadan yoğun olarak etkilenmiş Türk dillerini konuşurlar.

Uzak ülkelere yayılan Türk halkları, tarih boyunca din, alfabe, dilsel etkileşim bakımlarından farklılıklar taşırlar. Tarihin farklı devirlerinde Şamanizm (eski Türkler), Budizm (eski Uygurlar ve bugünkü Güney-Sibirya Türklerinin çoğunluğu), Maniheizm (eki Uygurlar), Hristiyanlık (Gagauzlar) Musevilik (6-8. asırdaki Hazarlar ve onların kabul ettiği mezhebin adını taşıyan çağdaş Karaimler) ve İslam gibi farklı dinlere inanmışlardır.

Türk halkları coğrafî dağınıklık, farklı kültür dairelerine geçişler ve farklı siyasî hedefler yüzünden bugüne kadar Göktürk, Uygur, Arap, Latin ve Kiril başta olmak üzere 13-14 farklı alfabe kullanmışlardır. Bununla birlikte 10. asırdan itibaren Türk halklarının büyük kütlesi (ki bunlar oransal olarak günümüzde % 99'a yakındır) İslamı tercih etmiş ve 20. yüzyıla kadar Arap alfabesi Türklerin ortak alfabesi olarak kullanılmıştır. Günümüzde 20'den fazla Türk yazı dili genellikle Latin ve Kiril alfabeleriyle yazılmaktadır.

Türkçe farklı coğrafyalarda pek çok dille temasa geçtiğinden bazen sosyal statüsü yüksek, bazense düşük bir dil olarak varlığını sürdürmüştür. Bu durum Türkçenin genel olarak muhafazakâr ve korumacı bir dil olduğunu göstermektedir. Temas bölgelerinde Arapça, Farsça'dan (örneğin Osmanlı, Çağatay, Azerî Türkçeleri), Moğolca'dan (Altay-Sayan bölgesi, Kazak, Kırgız Türkçeleri) ve Rusça'dan (Tatar, Başkırt, Karaim, Altay-Sayan Türkçeleri) etkilenen Türk dilleri, kuvvetli sözlüksel

etkiye rağmen dilbilgisinin iskeleti bakımından sağlam kalmayı başarmışlardır. Yine temas bölgelerinde Doğu Türkçesi Tacikçe üzerinde, Osmanlı Türkçesi ise Balkanlar ve Ortadoğu'daki pek çok dil üzerinde kalıcı ve derin izler bırakmıştır.

Bir Bilim Dalı Olarak Türkoloji

Türk halklarının dilleri başta olmak üzere, tarih, kültür ve sanatları yaklaşık 150 yıldır Türkoloji, Türkiyat veya Türklük bilimi adı verilen bilim dalı kapsamında araştırılmaktadır. Türkoloji araştırmaları Avrupa'da özellikle Viyana merkezli olarak ve Osmanlı Türkçesi bilen tercümanlar yetiştirmek amacıyla başlamış, daha sonra karşılaştırmalı tarihî dil biliminin ve şarkiyatçılığın da ortaya çıkmasıyla 19. asırdan sonra Almanya, Macaristan ve Rusya başta olmak üzere bütün Avrupa'ya yayılmıştır. Bu yönüyle Türkoloji, yabancı bir bilim dalıdır ve ülkemizde ancak 20. yüzyıldan sonra yaygınlık kazanmıştır. Türkçenin coğrafî ve kültürel çeşitliliği dolayısıyla Türkoloji ayrıca Sinoloji, Arap ve Fars filolojileri, Slavistik ve Hindoloji gibi diğer bilim dallarıyla da yer yer işbirliği yapmaktadır.

Türkoloji, sanayileşme ve sömürgecilik döneminde ortaya çıkan şarkiyatçılığın bir kolu olarak da bilinir. Hatta misyonerlik uygulamaları için yazılmış, ama bilimsel özellikler taşıyan, kaliteli pek çok çalışma vardır. Bununla birlikte Sümeroloji, Hititoloji gibi ölü dil ve kültürleri bile büyük bir tecessüsle araştıran Avrupa bilim âleminin, üç kıtaya yayılmış Türk halklarına ve onların dil ve kültürlerine kayıtsız kalması beklenemezdi. Dolayısıyla Türkoloji araştırmalarının 19. asrın ikinci yarısından itibaren ivme kazanmasını sadece Avrupalının, düşmanını tanıma ve sömürgecilik güdüsüyle misyonerlik faaliyetlerine indirgemek doğru değildir.

W. Radloff, Vilhelm Thomsen, Bang-Kaup, A. Vambery, K.H. Menges, J. Benzing, G. Doerfer, L. Johanson gibi Avrupalı; A.N. Samoyloviç, V. Barthold, N.K. Dmitriyev, G.J. Ramsted, N. A. Baskakov, A.N. Kononov gibi Rus Türkologlar bu bilimin gelişimine büyük katkılar sağlamışlardır. 9 asır önce yetişmiş büyük Türk dircisi Kaşgarlı Mahmud ayrı tutulmak kaydıyla çoğu yukarıdaki yabancı bilginlerin öğrencileri olan N.F. Katanov, R.R. Arat, Z.V. Togan, M.F. Köprülü, A. Caferoğlu, S. Çağatay, E.R. Tenişev ve Talat Tekin gibi Türk bilginler de bu alanın gelişmesine büyük katkılar sağlamış önemli simalardandır. Ayrıca Türk tarihinin özellikle Osmanlı dönemini araştıran Halil İnalcık, Kemal Karpat ve İlber Ortaylı gibi dünya çapında büyük bilginler yetişmiştir.

Türkologlar; Türk halklarını, onların kültürlerini, dillerini ve dil çeşitliliğini, Türkçenin tarihî ve çağdaş türlerini araştırmışlar, Türkçenin söz varlığı ve gramer özelliklerine dair çok nitelikli eserler ortaya koymuşlardır.

Kasım 2007–Mart 2008 tarihlerinde Prof. Dr. Ali Fuat Bilkan'ın yürütücülüğünde gerçekleştirilen ve Kültür Bakanlığı ile TİKA'nın desteklediği "Türkçenin İzinde Projesi"nin sonuçları göstermiştir ki, Türkoloji alanında her ülkenin ilgisi farklı alanlara yönelmiştir. Alman ekolü, Türkiye Türkçesi başta olmak üzere tarihî Türk dilleriyle daha çok ilgilenirken, Rusların ilgisi daha ziyade çağdaş Türk dillerinin araştırılmasına yoğunlaşmıştır. Macarlar, bir Ural dili sayılan Macarcanın bir Altay dili sayılan Türkçeyle yakınlığı bağlamında Altayistik alanıyla ilgilenmişlerdir. İngilizler, Türkiye Türkçesiyle ilgili sözlükçülüğe ve gramer yazımına, Avusturyalılar ve Bosnalılar ise Osmanlı araştırmalarına ilgi duymuşlardır.

Türkolojinin Avrupa'da ve Rusya'da büyük isimlerin vefatı ve üniversitelerdeki yapısal reformlar yüzünden kan kaybettiği ve bir paradigma değişiminin meydana geldiği gözlemlenmektedir. Klasik Türkoloji bölümlerinin yerini Türk Dili ve Edebiyatı bölümleri almakta ve dil bilimin zenginleşen ve literatürü oluşturan yeni araştırma alanlarında yeni çalışmalar yaygınlaşmaktadır. Burada Türkoloji ile Türk Dili ve Edebiyatı arasındaki fark üzerinde kısaca durmakta yarar vardır. Türkoloji, bir bilim dalı olarak sadece Türk Dili ve Edebiyatı öğrenimini kapsamaz. O, Türk dünyasının geçmişi ve bugününe dönük çok geniş bir bilim alanıdır. Türk Dili ve Edebiyatı (yani Türk filolojisi) ise Türkiye Türkçesinin tarihî gelişimi ve bu Türkçeyle ortaya konan edebî eserlerin incelenmesine dönük bir müfredatı gözetir. Klasik Türkoloji günümüzde 19. ve 20. asırlarda en güçlü olduğu Almanya, Macaristan ve Rusya gibi büyük merkezlerde bile peyderpey zayıflamakta, ülkelerin eğitim bakanlıklarının aldığı yapısal reformlar Türkoloji bölümlerini olumsuz etkilemektedir. Günümüzde büyük merkezlerde bu bilim dalı zayıflamakta ancak ilginç bir şekilde, Türkiye Türkçesi ve Türk edebiyatının saygınlığı sadece bu ülkelerde değil, ama bütün dünyada günden güne artmaktadır. Şu belli ki, 21. asırda geleneksel Türkoloji çerçevesindeki araştırmalar, bağımsız ve özerk Türk ülkelerinde, bu ülkelerin Türk bilginleri tarafından yapılacak ve bu bilimi onlar şekillendirecektir.

Basında Yunus Emre Vakfı

Hürriyet

Doğan HIZLAN - 09.02.2009

Almanya'da Yaşayanlar Soruna Nasıl Bakıyor?

Bugünkü yazımı Almanya üzerine gelişmelere ayırdım: Almanya üzerine yazdıklarımı değerlendiren, düşüncelerini yansıtan okurlarımın e-posta ile gönderdikleri yorumlardan bir seçme yaptım. Yunus Emre Kültür Merkezi'nin en yakın zamanda açılacağı bilgisini sizlere ileteceğim.

Yunus Emre Vakfı Genel Müdürü Prof. Dr. Ali Fuat Bilkan bana gönderdiği açıklamada hem Yunus Emre Kültür Enstitüleri hakkında bilgi veriyor hem de Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri'nin yakın zamanda açılacağını müjdeliyor: "Yunus Emre Vakfı, 18 Mayıs 2007 tarihinde 5653 numaralı kanunla kurulmuştur. 2008 yılında teşkilat şeması oluşturulan ve iç mevzuatları tamamlanan vakfın Genel Müdürlüğüne, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ali Fuat Bilkan atanmıştır.

Vakfın görevleri, Türkiye'yi, kültürel mirasını, Türk dilini, kültürünü ve sanatını tanıtmak, Türkiye'nin diğer ülkeler ile dostluğunu geliştirmek, kültürel alışverişini artırmak, bununla ilgili yurtiçi ve yurt dışındaki bilgi ve belgeleri dünyanın istifadesine sunmak, Türk dili, kültürü ve sanatı alanlarında eğitim almak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek, Türkiye'de Yunus Emre Araştırma Enstitüsü ve yurt dışında Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri açmak olarak belirlenmiştir. Vakıf yönetimi, Dışişleri, Milli Eğitim ve Kültür ve Turizm Bakanlıkları ile TİKA'nın yurt dışındaki kültür merkezlerini devralmak için çalışmalarını sürdürmektedir. Bu çerçevede ilk olarak Almanya'da Berlin, Köln, Hanofer ve Stuttgart'taki merkezlerin devri gündeme gelmiştir. Bin kitaptan oluşan 'Türk Eserleri Kitaplığı'nın da kurulacağı Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri, ilgili ülkelerde faaliyet gösteren Türk derneklerinin kültür ve sanat etkinlikleri ile STK'ların bu yöndeki çalışmalarına da proje destekleri verebilecek ve iki ülke arasındaki kültürel ilişkilerin gelişmesine katkıda bulunacaktır.

Cumhuriyet

Talat Sait HALMAN - 06.03.2009

Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri

Bunca ulusal sorun ve devasa bir uluslararası bunalım sırasında, bir müjde sevindiriyor insanı: Türkiye'mizin dünyadaki birçok büyük kentte "kültür merkezleri" kurmak projesi gerçekleşiyor. Devlet desteğiyle kurularak yan bağımsız bir vakıf kurumu halinde çalışacak. Vakıf Genel Müdürlüğü'nün adı, Yunus Emre Araştırma Merkezi... Ankara'da, Ulus'ta eski Dışişleri (sonra PTT) binasında faaliyet gösterecek. Türk hümanizmasının büyük aydınlığı ve şiirimizin ilk dehası Yunus Emre'nin adını taşıyacak olması heyecan verici. Yurt dışındaki kültür merkezlerinin de "Yunus Emre"ye adanmış olması ne güzel.

Kültürümüzü ve sanatlarımızı yabancı ülkelere tanıtmak, oralarda yaşayan vatandaş ve soydaşlarımızın kültürel bağlarını canlı tutmak ve Türk kökenli çocuklara eğitim vermek üzere çalışacak Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri hayırlı uğurlu olsun.

Başka ülkelerin benzer kuruluşları, uzun yıllardır aynı tarzda etkinliklerde üstün başarılar kazanmıştır: Fransızların Alliance Française'i, İngilizlerin British Council'i, İspanyolların Cervantes Enstitüsü, Almanların Goethe Enstitüsü, İtalyanların Istituto Italiano di Cultura'sı ve Avusturyalıların Österreich Enstitüsü vb. Özellikle dil, eğitim, konferans, sergi, konser, tiyatro ve film etkinlikleriyle varlık gösteren bu merkezler, kendi kültür ve sanatlarına büyük hizmetlerde bulundular. Bugün de çoğu, mükemmel çalışmalar yapıyor. Kimisi, bulunduktan kentlerde en popüler sanat merkezleri olmuştur. Bizde, binlerce kişi yabancı dil bilgisini bu merkezlerin dil öğretimi programlarından edinmiştir.

Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinin, 2010'lu yıllarda ve uzun on yıllar boyunca, dünyanın pek çok büyük kentinde ve o kentlerin bulunduğu ülkelerde, Türk yaratıcılığı şimdikinden çok daha fazla tanınacak, izlenecek, sevinecek. Benim yarım yüzyıllık bir umudum ve hayalim gerçekleşmiş oldu. Alkışlıyorum Yunus Emre Vakfını ve merkezlerini...

Yunus Emre Enstitüsü

Atatürk Bulvarı No: 11
06050 Ulus/Ankara-TÜRKİYE
Telefon: 0 312 309 11 88
Faks: 0 312 309 16 15

www.yunusemrevakfi.com.tr
iletisim@yunusemrevakfi.com.tr